

§ 99

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 16.9.2022 § 200 (autovaurio)

HEL 2022-003887 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 16.9.2022 (200 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikkö on 16.9.2022 (200 §) päätöksellään hylännyt 26.2.2022 osoitteessa Rinne tapahtuneeseen ajoneuvon vaurioitumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan määrältään 198,00 euron vahingonkorvausvaatimuksen 26.2.2022 kello 11.45 - 12.00 välisenä aikana Rinne-nimisellä kadulla tapahtuneeseen auton pohjan vaurioitumiseen liittyen. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan muun muassa, että kadun talvikunnossapito oli puutteellista pitemmällä aikajänteellä, ainakin alkuvuoden 2022 ajalta, sillä yleisen elämäkokemuksen mukaan katu ei muodostu polanteiseksi lyhyessä ajassa. Päätöksessä mainitut au-raukset eivät ole olleet riittävä kunnostustapa, vaan alue olisi vaatinut jäänpoistoa. Epäselvää on hakijan mukaan myös, miksi tammikuun ja helmikuun osalta on noudatettu eripituista aurausjaksoa. Hakija kiistää itse ajotavallaan myötävaikuttaneensa vahingon syntymiseen. Rinnettä ei voinut talven 2022 aikana ajaa osumatta jäätymiin ja polanteisiin, koska kadulla ei ole ollut tilaa väistää polanteita ilman vaaraa törmäämisestä pysäköityihin ajoneuvoihin.

Perustelut

Lautakunta viittasi yksikön päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen ja yhtyi yksikön päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

14.02.2023

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheita päätöksen muuttamiseen.

Tuottamusvaatimuksesta johtuen ei pelkkä vahinkotapahtuma yksinään synnytä kaupungin vahingonkorvausvastuuta, vaan edellytyksenä on, että kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimattomasti taikka kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty. Lisäksi edellytetään syy-yhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä.

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan sekä vahingonkorvauslain (412/1974) vastuusäännösten että kunnossapitolain (669/1978) kunnossapidon laatutasoa määrittävien säännösten kautta.

Vahinkopaikka kuuluu hoitoluokkaan III, johon kuuluvat ajoradat aurotaan liikenteellisesti keskeisempien I ja II alueiden jälkeen. Vahinko tapahtui ajankohtana, jolloin teiden kunto oli 29.1. - 30.1.2022 vallinneen Valtteri-myrskyn jäljiltä huono suuren lumimäärän takia. Poikkeuksellinen lumitilanne jatkui myös helmikuun ajan. Kaupunki oli 23.2. - 16.3.2022 käynnistänyt varautumissuunnitelmansa, jonka aikana ensisijaisesti pyritään turvaamaan liikenteen sujuvuus vilkkaimmin liikennöidyillä alueilla kantakaupungissa ja joukkoliikennekaduilla. Tästä seuraa laatuvaatimuspoikkeuksia vähäliikenteisten III-hoitoluokan asunto- ja tonttikatujen kunnossapidossa sekä toimenpideaikojen pidentämistä kaikissa kunnossapitoluokissa.

Vaativampaa jääpolanteiden poistoa ei ole talven 2021-2022 kaltaisissa olosuhteissa ollut mahdollista reaaliaikaisesti suorittaa kaikissa paikoissa. Tämä koskee erityisesti III-luokan väyliä, jotka huolletaan liikenteellisesti tärkeämpien alueiden jälkeen. Kunnossapitolaki ei edellytä sitä, että kunnossapitolakustalon määrä ja laatu mitoitettaisiin kaikkein poikkeuksellisimpia tilanteita varten. Kunnossapidon taso ei kuitenkaan saa pitkäaikaisesti alittaa tyydyttävää tasoa. Poikkeuksellisen säätilan aikana on sallittua, että ensin huolehditaan liikenteellisesti keskeisistä alueista (HE 281/2004, s. 17).

Kunnossapidon selvityksen mukaan Rinne-katu on kapea tonttikatu, jonka varrelle pysäköityjen autojen vuoksi kulkemiseen on käytössä tilaa vain yhden kaistan verran. Alkupäässä sijaitsevan kerrostalon parveke lisäksi estää isompien koneiden pääsyn kadulle, jos pysäköidyt ajoneuvot seisovat kadun varressa. Rinne on selvityksen mukaan tämän vuoksi delegoitu kaupungin aliurakoitsijan pienemmälle koneelle myös polanteen poiston osalta. Kadun haastavuus kunnossapidolle vaikeiden talviolosuhteiden aikana ilmenee selvästi hakijan ottamista valokuvista vahinkoajankohdalta.

Aliurakoitsija oli selvityksen mukaan aurannut alueella 4.1., 18.1., 3.2. ja 22.2.2022, jolloin paikalla oli aurattu myös Staran omalla koneella runsaan lumentulon (30 cm kerralla) takia. Keli oli alkuviikon pysytellyt pakkasella ja muuttunut perjantaina 25.2.2022 plussan puolelle, jolloin tiet olivat sohjoontuneet. Vahinkopäivänä lauantaina 26.2.2022 pinnat olivat jälleen jäätyneet, jolloin sohjo oli selvityksen mukaan uudelleen tamppaantunut polanteiseksi. Aliurakoitsija oli tämän jälkeen sunnuntaina 27.2.2022 suorittanut polanteen poistoa.

Kaupunki katsoo, että vahinkoaikaan ja sitä ennen vallinneet vaikeat olosuhteet huomioon ottaen kunnossapidon toimenpiteet oli suoritettu asianmukaisesti. Myös kyseinen, talvikunnossapidon kannalta vaikea tonttikatu on vallinneissa olosuhteissa ollut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa, vaikka ajorata on vahinkoaikaan tilapäisesti voinutkin alittaa sohjon ja polanteen poistamisen osalta kaupungin laatuvaatimusten tason. Edellä esitetyillä ja muutoin yksikön päällikön päätöksestä ilmenevillä perusteilla kaupunki katsoo, ettei kunnossapitoa ole laiminlyöty ja että kaupunki ei ole asiassa korvausvelvollinen.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa haki-
jan ajoneuvolle aiheutuneesta vahingosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1-4 §, 14 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 09 310 24512
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 20.9.2022-001
- 2 Oikaisuvaatimus 20.9.2022-001, saate

14.02.2023

Asia/11

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätöseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi e-kirjeitse 20.9.2022. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 20.9.2022 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 09 310 24512
kympp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 20.9.2022-001
- 2 Oikaisuvaatimus 20.9.2022-001, saate

Oheismateriaali

- 1 HEL2022-003887, selvitys
- 2 Lisäselvitys urakoitsijalta
- 3 Vahingonkorvausvaatimus, täydennys 3.9.2022, liite, kuvat

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön päällikkö 16.09.2022 § 200

HEL 2022-003887 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 15.3.2022 esittänyt kaupungille 198,00 euron suuruisen vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakijan ajoneuvo vaurioitui 26.2.2022 klo 11.45-12.00 välisenä aikana Rinne nimisellä kadulla. Hakijan mukaan auton pohja osui kiinni jäätyneeseen sohjoon ja monttuihin. Edellä mainitun tapahtuman seurauksena auton pohjan suojamuovi rikkoutui. Hakijan mukaan tiepinta oli luminen, jäinen ja hiekoittamaton.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liiketurvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä talvihoidon piiriin kuuluvat alueet on jaettu kunnossapito-
luokkiin liikenteellisen merkityksen mukaan. Vahinkopaikka on vähälii-
kenteinen tonttikatu ja se kuuluu hoitoluokkaan III.

III-luokan ajoradoilta poistetaan liikennettä haittaava lumi, sohjo ja jää
niin, että riittävä kulkukelpoisuus säilyy. III-luokan ajoradan aurauksen
lähtökynnys on lumen osalta 7 cm ja sohjon osalta 5 cm. III-luokan ajo-
radat aurataan I- ja II-luokan katujen jälkeen. Toimenpideaika on arki-
sin kolme vuorokautta. Viikonloppuisin kunnossapitotöitä ei tarvitse
aloittaa. Poikkeuksellinen säätila otetaan huomioon olosuhteiden salli-
malla kohtuullisella tavalla. Ensin hoidetaan liikenteellisesti keskeiset
alueet. Jatkuvan lumisateen aikana I- ja II-luokan ajoradat on pidettävä
kulkukelpoisina.

Poikkeuksellisen lumitilanteen vuoksi Helsingin kaupunki on käynnistä-
nyt varautumissuunnitelmansa ajalle 23.2.-16.3.2022. Erytistoimet ja
lisäresurssit kohdistetaan koko kaupunkiin, mutta ensisijaisesti turva-
taan liikenteen sujuvuus vilkkaimmin liikennöidyillä alueilla kantakau-
pungissa ja joukkoliikennekaduilla. Kadut aurataan ja lunta kuljetetaan
vastaanottoaikoille kunnossapitoluokituksen mukaisessa kiireellisyyss-
järjestyksessä. Lumen poiskuljetusta tehdään aina, kun auraustyöt sii-
hen antavat mahdollisuuden. Laatuvaatimuspoikkeuksia voivat esimer-
kiksi olla, että asuntokatujen lumenpoisto aloitetaan vasta pääkatujen
jälkeen, kun siihen on saatavissa resursseja ja että toimenpideaikoja
kasvatetaan kunnossapitoluokissa.

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen
kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan 22.2.2022
on satanut noin 30 senttimetriä lunta, jolloin alueella oli suoritettu au-
raus. Poikkeuksellisen runsaan lumisateen johdosta alueella on suori-
tettu kunnossapitotoimenpiteitä auraamalla. Auraamalla tehdyt aikai-
semmat kunnossapitotoimenpiteet on suoritettu 4.1.2022, 18.1.2022 ja
3.2.2022. Vahinkopaikalla on suoritettu polanteen poisto aliurakoitsijan
toimesta 27.2.2022. Vahinkopäivää edeltävät kunnossapitotoimenpiteet
perustuvat kunnossapidosta vastaavan tekemiin työmaapäiväkirjamer-
kintöihin.

Ilmatieteen laitoksen Kumpulan mittausaseman säähavaintojen mu-
kaan lumensyvyys on vahinkopäivänä 26.2.2022 ollut 55 cm. Lämpötila
on vaihdellut -2,8 °C ja 1,3 °C välillä. Vahinkoa edeltäneen aurauksen
ajankohtana lumensyvyys on ollut 65 cm. Välittömästi vahinkoa edeltä-
vinä päivinä ilman lämpötila on ollut suojan puolella jolloin tiet ovat soh-
joontuneet. Vahinkopäivänä lauantaina 26.2.2022 pinnat ovat menneet
takaisin pakkaselle, jolloin sohjo on päässyt jäätymään ja tamppaantu-
maan polanteeksi.

14.02.2023

Ilmatieteen laitoksen julkaiseman Ilmastokatsauksen mukaan tammi-kuun 2022 viimeisenä viikonloppuna Valtteri-myrsky toi Etelä-Suomeen runsaasti märkää lunta. Lunta kertyi parissa päivässä yleisesti parikymmentä senttiä, mutta etenkin Uudellamaalla monin paikoin enemmänkin. Valtteri-myrskyn yhteydessä Kumpulan mittausasemalla lumensyvyys nousi 22 senttimetristä 41 senttimetriin. Helsingin Kumpulassa rekisteröitiin suurin lumensyvyyden kasvu, 35 cm vuorokaudessa. Forecan mukaan helmikuun sademäärä oli laajalti maan etelä- ja itäosassa poikkeuksellisen suuri. Sääilmiö on poikkeuksellinen silloin, kun se esiintyy tilastollisesti keskimäärin kerran 30 vuodessa tai harvemmin. Sään lauhtuminen ja uudelleen pakastuminen yhdessä edellä kuvatun kaltaisten lumikertymien kanssa aiheuttivat Helsingissä monin paikoin ajoittain hyvinkin haastavia keliolosuhteita.

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukseen, eli kadun kunnossapitäjän on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä johonkin laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys. Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekoon kuulumaton seikka on myös ollut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella.

Kadun kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti tai että valinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista.

Sää- ja keliolosuhteet ovat olleet poikkeukselliset. Laki ei edellytä sitä, että kunnossapitokalusto mitoitettaisiin kaikkein poikkeuksellisimpia tilanteita varten. Missään kunnossapidon taso ei kuitenkaan saa pitkään alittaa tyydyttävää tasoa. Poikkeuksellisen säätilan aikana huolehditaan ensin liikenteellisesti keskeisistä alueista. (HE 281/2004 vp, s. 17.)

Vahingonkärsijän oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa kunnossapidosta vastuussa olevan korvausvastuun. Ajoneuvon kuljettajan on tie liikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa. Ajoneuvo on voitava

pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Vahinko tapahtui talvimyrskyn jälkeisissä hankalissa keliolosuhteissa. Kadun käyttäjät voivat omilla toimillaan pienentää onnettomuusriskiään varautumalla keliolosuhteiden muutoksiin ja ottamalla ne riittävästi liikumisessaan huomioon (HE 281/2004 vp, s. 16). On yleistä tietoa, että runsas lumisade saattaa aiheuttaa haastavia keliolosuhteita. Vaarallisista ajo-olosuhteista oli myös varoitettu valtakunnallisissa tiedotusvälineissä Ilmatieteenlaitoksen toimesta.

Poikkeuksellisista sää- ja keliolosuhteista johtuen ajorata on voinut vahinkoaikaan tilapäisesti alittaa sohjon ja polanteen poistamisen osalta kaupungin laatuvaatimusten tason tehdyistä kunnossapitotoimenpiteistä huolimatta. Kaupunki katsoo, ettei tilanne ole kuitenkaan ollut pitkäaikainen.

Hakijan toimittamien valokuvien perusteella jäänyt sohjo ja montut olisivat olleet väistettävissä. Tämän lisäksi kadun kunto on ollut alueella vallinneisiin sää- ja keliolosuhteisiin nähden tyydyttävä.

Asiassa saatujen selvitysten perusteella kaupunki katsoo toimineensa huolellisesti poikkeukselliset sää- ja keliolosuhteet huomioiden. Näin ollen kaupunki ei ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia tehtäviään eikä ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 5 luku 1 §, 5 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 30.12.2020 § 53

Lisätiedot

Tomi Sjögren, lakimies, puhelin: 09 310 34835
kymp.korvausasiat(a)hel.fi